

RAF

Yıl: 3
Sayı: 17
Mayıs - Haziran 2022

Editörler

Süveyda Güleç
Sevinç Beysun Sağar

Ön Kapak - Arka Kapak
Ahmet Öztürk

Düzeltili

Ömer Kalender
Seleme Kayabaşı
Tarkan Güleç

Tasarım

Gül Sultan Çiçek
Ahmet Öztürk
Zeynep Sude Alataş

Sosyal Medya Sorumlusu
Aybike Ulubaş

İçerik Fotoğraf Sorumluları
Meryem Özdemir
Zeynep Sude Alataş

İletişim

iletisim@rafdergi.com

raf.dergi

raf_dergi

02 Editörden

03 Anlıyorum
Şiir

04 Küçük Aslanlar
Nasıl Kükre
Deneme

05 Şiirhane

06 Röportaj

09 Foto-Sentez

10 Bir Çift
Siyah Göz
Şiir

11 Kapı
Deneme

13 Sanat
Köşesi

14 Koordinat
Şiir

15 Buzluktaki
Helva
Hikaye

18 Foto - Sentez

19 Bu Bahar Günü
Şiir

20 Hayvanları
Koruma
Kanunu

21 Söyleşi

23 Hasat Zamanı
Şiir

24 Karikatüristik
Şiir

25 We Are
Feminists
Kitaplık

26 Yusuf'un
Güzelliğine
Hayranlık
Durur İken
Şiir

27 Whitehorse
Diary
Gezgin

30 Foto - Sentez

31 Cıvalı Taş
Hikaye

33 YOL-DAŞ
Şiir

34 Boş Laf
Hikaye

35 İkilem
Deneme

36 Sanat Köşesi

37 Pusulasını
Kaybetmiş Bir
Gemi
Deneme

İ
Ç
İ
N
D
E
K
İ
L
E
R

Editörden

Merhaba sevgili okur...

Sizlere bu şekilde seslendiğimiz iki yıl geçti. Raf'ın serüvenine hangi noktada dâhil olduysanız, o andan itibaren bu ailenin bir parçası haline geldiniz. Çabamız, emeğimiz, birliğimiz önce ekibimize, daha sonra da siz okurlarımıza ve yazarlarımıza ilham ve umut olsun istedik. Çok güzel ve yapıcı geri dönüşler aldık. Sorular sorduk, düşündük, anladık, yorumladık. Bir sürü insan, hep birlikte hikâyelerimizi paylaştık. Meğer anlatacak ne çok şeyimiz varmış sevgili okur. Meğer paylaşıldıkça düşünceler de ne güzel çoğalıyormuş. Birbirini hiç tanımadan nasıl da biliyormuş insan diğerinin yüreğini...

İyi ki şu an burada, bu satırlarda birlikteyiz. "Hadi, hemen" deyip bir cesaretle çıktığımız yolda, hep artarak yürümeye, üretmeye devam ediyoruz. Hayal etmeye, çabalamaya ve üretmeye hep devam ettiğimiz, hatalarımızda pes etmeyip ders alarak bir sonraki seferde daha iyi yapmaya çalıştığımız bu iki yıllık Raf Dergi serüveninin, her birimize hep daha fazla şey öğretmesini ve ümit olmasını dilerim.

Raf'ın nice güzel yılları olsun, bizler de onunla birlikte büyüyelim, üretelim, gülelim sevgili okur.

Sağlıcakla kalın...

Anlıyorum

Servan Erdiç

Bu gece yarısı, bu beton kentten
Bütün çirkinlikleri götüren senin sesindir
Karanlığa mavi gömlek giydirdin diye
Yüzünü alıp yağmursuz umutlarıma
Anlıyorum
İnsan âşık olduğu insanın izin verdiği kadar şairdir

Dudakların senin fesleğen kokan dudakların
Diyor ki:
Bırak dudaklarımız bir çağın kavgasızlığında öpüşsün
Bağırın susmalar kalkarken üzerimizden
Anlıyorum
İnsan âşık olduğu insanın izin verdiği kadar şairdir

Günahlar yalnız kalpten sevmeyenler için vardır
Ki bizim kalbimiz ülkeler dolusu tebessüm
Boynunun hakkını kaç gül bahçesi öder sevgilim
Saçlarına gündüzüm, gözlerine gecem dediğim
Anlıyorum
İnsan âşık olduğu insanın izin verdiği kadar şairdir

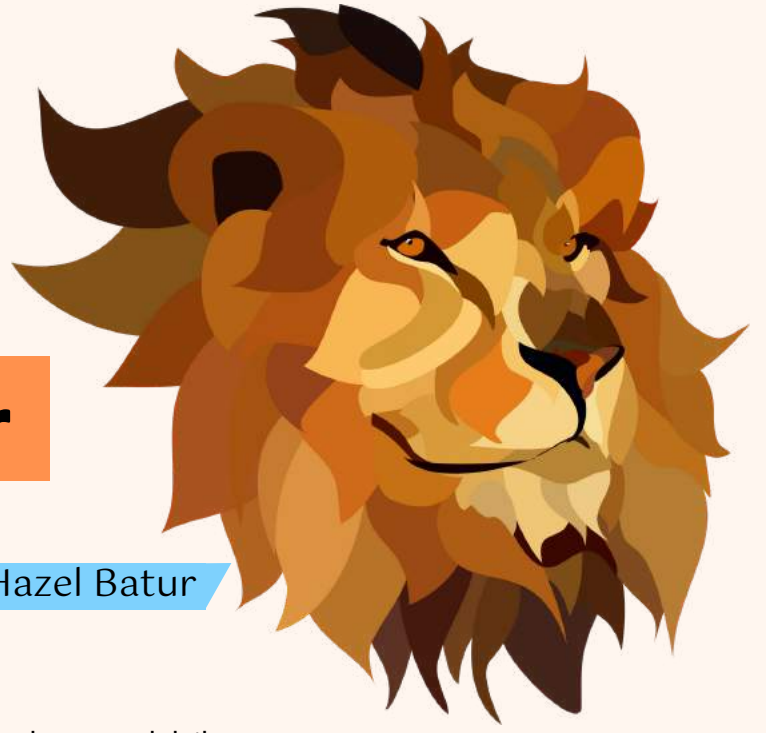
Yeşil bir sabaha uyanırken yaprakları sarhoş bir mevsim
Ayna oluyoruz, aşk oluyoruz kendimize
Bir şiir masumiyeti çıkarken koynundan savaşların
Ağlamak seyrediyor gibi gülümseyen çocukları
Anlıyorum
İnsan âşık olduğu insanın izin verdiği kadar şairdir

Şiir

Küçük Aslanlar

Nasıl Kükrer?

Hazel Batur

Bugün sizinle bir çocuğun dünyasını kurmak üzere konuşmak istiyorum...

Çocuk olmak sahip olduğunuz imkânlarla büyüyüp, hedeflediğiniz isteklerle geliştirdiğiniz bir dünya kurmaktır. Bebek sahibi olanlar için bir bebekli denmez. Bir çocukları var denilir, ne garip. Bebeğiniz ilk konuşmaya başladığında ona her gün yeni bir kelime öğretmek yeni bir dünya kuruyorsunuz onun için. Bilerek bilmeyerek dünyayı öğretiyoruz bir yandan da. Kendi dünyasını yaşadığı dünyaya empoze etme hali bu. Neyi öğretiyoruz peki? Kendi dünyamızda öğrendiklerimizi. Peki ya annesi-babası dar bir dünya görerek büyüdüyse ya da ailesi yoksa bu minik dünyanın. Şimdi anlıyoruz ki aktarılan şeyler öğrenilmiş hayatın bilgileri. Siz hiç on beş yaşında bir annenin bebeğine ne öğretebileceğini düşündünüz mü?

Ya da çocuk sığınma evlerinde büyüyen o güzel dünyalar nasıl bilgiye doyuruluyor, nasıl kuruyorlar kendi dünyalarını?

Dünyaya gelen her minik elinin tutulmasına ihtiyaç duyar ve sonra da o ellerle neler yapacağını gösterilmesine, anlatılmasına...

Şimdi bir bebeğiniz olduğunda onun dünyası için düşüneceğiniz tek şey kendi dünyanızı ona anlatmak değil, kendi dünyası için ona en iyi gelecek şeyleri bulmak olmalı. Kendi hayatımızın eksiklerini iyi analiz etmeliyiz. Bizim hatalarımızı o da yapmasın demek değil bu. Senin hatan ona ileride fayda sağlayabilir. Bazen hatalar da göreceli oluyor. Ebeveyn olmak yeni bir dünyayı hazırlamanın en büyük sorumlusu olan olmaktır. Çocuklarınıza kendi dünyanızı değil; hayatın en derinlerini, araştırmayı, geniş bakmayı, sorgulamayı, kimsenin görmek istemediğini bile görmeyi öğretin. Parayla satın alamadığımız şeylerden biri de hayat tecrübesidir. Tecrübe zamana ve özgürlüğe bağlıdır. Özgür bir dünyada büyüyen tecrübeli çocuklarınız olsun ki kendi dünyalarının temellerini sağlam kurup ileride kendi hayatlarına ve başkalarına yol gösterebilsinler.

Tecrübe yoksa aslan bile kükrermeye korkar.

Gölge

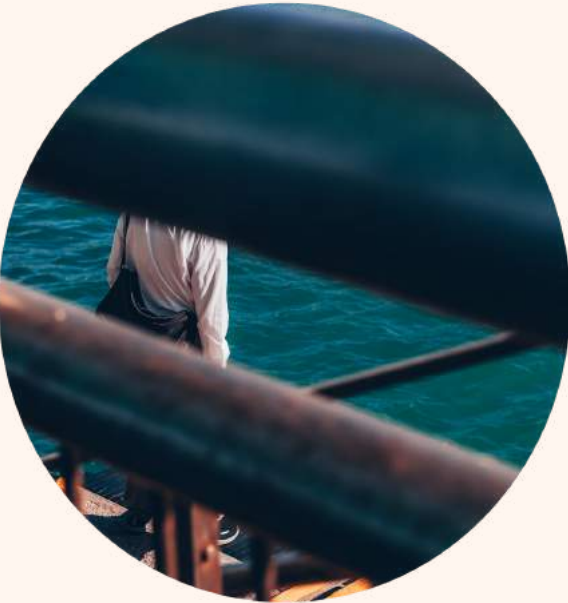
Muzaffer Mustafa

Gün doğumu,
bir dua
karanlığı örten

Vaktin içinde
ufalanıp,
toprağa karışır
endişem

Kuşlar düş gibi
nereden gelirler ve
nasıl kaybolurlar
birdenbire

Seslenirim:
Alın, alın beni de,
bırakın bugün
bir masal ağacının
gölgesine.

Sessiz Çıgıktı

Beklemek

Hatice Işık

Ahenkli tabloya çizilmiş bir manzara gördüm
ateşle dans eden notalar eşliğinde.
Çaydanlıktan bardağa dökülen
yürek demine ve o eşsiz suskunluğun içinden
beklemek kulakları sağır edercesine
derin derin gelen sessiz bir çıgıktın sesi.

Şiirhane

RÖPORTAJ

Çocuk Kitapları Editörü Burcu Ural Kopan

Öncelikle sizi tanımayan okuyucularımız için bize kendinizden bahseder misiniz? Kimdir Burcu Ural Kopan?

Merhaba, ben Burcu Ural Kopan. Çocuk kitapları editörüyüm. Marsık Kitap'ın ortağı ve genel yayın yönetmeniyim. Ayrıca İstanbul Nişantaşı'nda babamın adıyla kurduğumuz, çocuklara yönelik kitap ve oyuncakların satıldığı bir de kitabevimiz var: Yalvaç Abi Kitabevi.

Yayınlayacağınız çocuk kitapları ne tür filtrelerden geçiyor? Bize kitabın seçiminden yayınına kadar geçen süreci anlatabilir misiniz?

Biz yayıncılar yurt dışında basılan kitaplardan şu şekillerde haberdar oluyoruz: 1) Yurt dışındaki kitap fuarlarına giderek yayıncılarla doğrudan ilişki kuruyoruz. Böylece onlar bizi kataloglarından haberdar ediyorlar. Ayrıca fuarlarda yeni yayınları görüyoruz. 2) Telif hakları ajansları aracılığıyla bilgileniyoruz. 3) Kendi gezilerimiz sırasında kitabevlerini gezerek yeni çıkan yayınları öğreniyoruz. Sosyal medya aracılığıyla bilgileniyoruz.

Ülkemizde maalesef çocuk kitaplarına yeterli önemin verilmediğini ve sınırlı sayıda kaliteli içerik olduğunu görüyoruz. Bu eksikliği neye bağlıyorsunuz, sizce gelecekte bu sorunun üstesinden gelebilir miyiz?

Marsık Kitap ve Yalvaç Abi Kitabevi'nin kuruluşu 2003 yılıdır. 19 yıldır ülkemizde bu alanda çok büyük sıçrama olduğunu söyleyebilirim. İlk açıldığımız yıllarda kitabevimizin raflarını çocuk kitaplarıyla doldurmakta zorluk çekerken bugün raflar bize yetmiyor. Hem yayınevlerinin sayısı arttı. Hem de pek çok yeni kitap basılıyor. Bu çok olumlu. Ama son dönemde kurlarda yaşanan artış ve dünyadaki kâğıt krizi bu durumu yine tersine çevirecek. Hatta çevirmeye başladı. Biz yayıncılar baskısı biten kitaplarımızı yeniden basmak için matbaadan teklifler alırken maliyeti kısma çabasına girdik. Bunu da kâğıt kalitesini düşürerek yapıyoruz. Kitapların fiyatları buna rağmen çok yüksek oluyor maalesef.

Çocuk kitabı editörlüğü yapmak ile yetişkin kitapları editörlüğü yapmak arasındaki farklar sizce nelerdir? Çocuk kitabı editörlüğü yapılırken nelere dikkat etmek gerekir?

Editörlük yaparken yetişkin/çocuk ayrımı yapmadan mutlaka dikkat ve özen göstermek şart. Ben kitap seçiminde biraz daha sanatsal bakışı yüksek kitaplar bulmaya dikkat ediyorum. Ama bazen ne kadar özenli ve güzel bir yayın bulsanız da doğru zamanlama olmayabiliyor. Yani her toplumun algısı, gelenekleri, merakları farklı. Bazen basmak istediğiniz bir kitabı bekletip birkaç sene sonra basmak daha çok ses getirebiliyor mesela.

Çocuklar için kitaplar çevirmek, geleceğe dikilebilecek en güzel fidanlardan biri. Bu güzel işin size sağladığı manevi tatminden bizlere biraz bahseder misiniz?

Kitap çevirmeyi seviyorum. Çocuklara dokunmak çok güzel. Ayrıca mesela başka heyecanlandığım bir nokta daha var. New York Modern Sanat Müzesi MoMA'nın kitaplarını bastık Marsık Kitap'ta. Sonia Delaunay-Yaşamın Renkleri bu dizideki kitaplardan biri. Kitabı arkadaşım Çiğdem Kaplangı çevirdi. Ben ressam Sonia Delaunay ile bu kitap sayesinde 40 yaşımdan sonra tanışmış oldum. Ama onu bugün 4-5 yaşındaki Türk çocuklarıyla tanıştırmak bana aşırı heyecan veriyor.

"Marsık Yayıncılık" binlerce kitabın çocuklarla buluşmasını sağlıyor. Yayınevinizin kuruluş hikâyesini bizlerle paylaşır mısınız?

Az önce de söylediğim gibi çocukluğumdan beri zaten yayıncılığın içinde büyümüş biri olarak Marsık Kitap'ı kurmak benim, babamın, annemin ortak bir hayalimdi. Ben üniversiteyi bitirdikten sonra da ailecek bu hayali gerçekleştirme yolunda adım attık. Marsık adı zaten kedim Marsık'tan geliyor. Marsık ne yazık ki artık aramızda değil. Ama bence dünyanın en şanslı kedilerinden biri o.

Çocuklar için çeviri yaptığınız kitaplardaki çizimlerin sizin çevirinizle uyumu konusunda nasıl ele alıyorsunuz? Editör kimliğinizin bu konudaki yeri nedir?

Resimli çocuk kitaplarını çevirirken yalnızca metin üzerinden ilerlemek doğru olmaz. Resimleri de mutlaka göz önünde bulundurmanız gerekir.

Babanız Yalvaç Ural'ın yazdığı çocuk kitaplarının yabancı dillere çevrilmesi ve sizin yabancı dillerden Türkçeye çocuk kitapları kazandırmanız çok güzel bir tesadüf olmuş. Kariyer seçiminizde babanızın yazar oluşunun katkısı var mıydı?

Elbette var, olmaz mı? Benim çocukluğum rafa henüz çıkmamış dergi ve kitapları karıştırarak, prova baskıları okuyarak geçti. Hafta sonları mutlaka matbaaya uğranırdı. Fuar dönemleri hafta sonları hep fuarda geçirdi. Ortaokul, lisede birazcık dil hâkimiyetim oluşunca da çeviriler yapmaya başlamıştım.

“Kitabevi Güncesi” adlı eserinizi okurlar tarafından çok beğenildi. Gelecek projeleriniz ile ilgili bize bilgi verir misiniz? Eşiniz Yekta Kopan ile ortak bir proje düşünüyor musunuz?

Kitabevi Güncesi; 19 yıldır Yalvaç Abi Kitabevi'nde müşterilerle yaşadığım diyalogları konu edinen bir çizgi roman. Gökçe Akgül çizdi. Hep Kitap yayımladı. Aslında yaşı olmayan, küçük büyük herkesin okuyabileceği bir kitap. Bizim okuma kültürümüze bakışımızı görmek için hazırladım.

Yekta ile birlikte yaptığımız projeler var. Önce Marsık Kitap'ta Burun ve Burun Tatilde kitaplarını yaptık. Yekta'nın yazdığı, Alex Pelayo'nun resimlediği çocuk kitaplarımız.

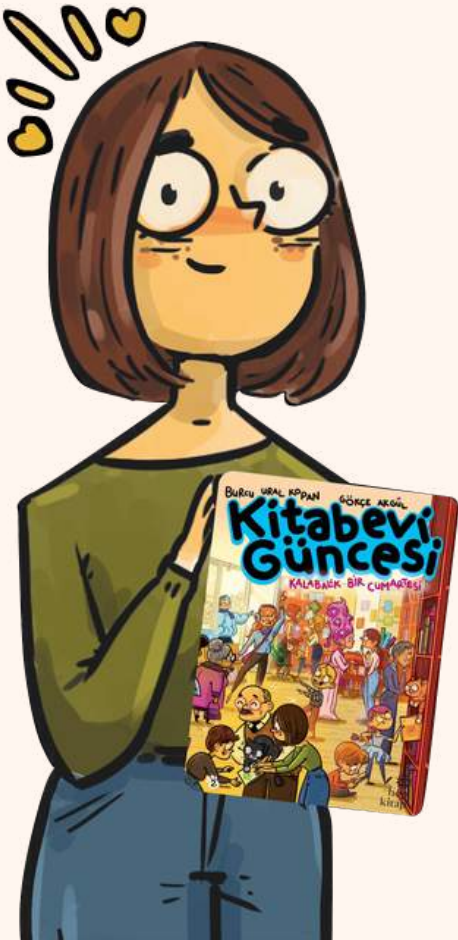
Sonra IKSV ile yaptığımız projeler var. İstanbul Bienali için hazırlanan Opti ile Pesi Komşuluk Şarkısı, Opti ile Pesi Bu Dünya Hepimizin ve Tasarım Bienali için hazırlanan Uzun, Kocaman, Çok! adlı kitapların yazarı Yekta, editörü de benim.

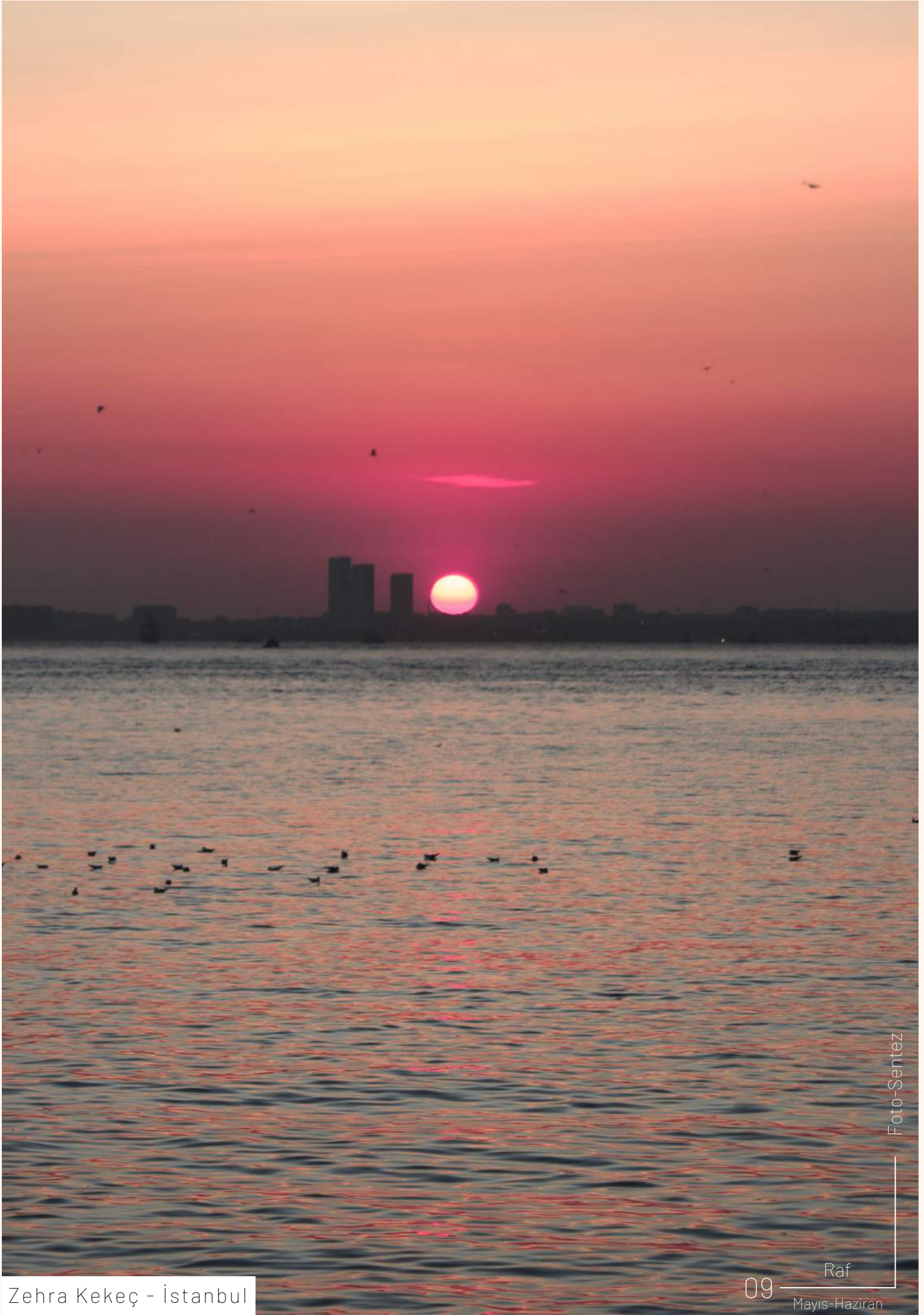
Son olarak ileride editör veya çevirmen olmayı düşünen genç okuyucularımıza neler önerirsiniz?

Bol bol kitabevi ziyareti öneriyorum. Kitabevleri ziyaretinde kurcaladığınız kitapların arka kapaklarını okumakla yetinmeyin. Mutlaka künyelerine de bir göz atın. Kitabevleri; yayınevleri, yazarlar, çevirmenler, kitap kapakları, kitap tasarımları, çizerler vs. gibi pek çok alanda bilgi edinebileceğiniz, karşılaştırma yapabileceğiniz yerlerdir aslında.

Bize zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederiz :).

Ben teşekkür ederim.

Bir Çift Siyah Göz

Berat Akkaya

bir çift siyah göz

kapımın aralıklarından bana bakıyor

masum mu, küstah mı

anlamıyorum siyah gözlerden

anlamıyorum felaket tellallarından

kıyamet kopacak diye yakarsa eteklerimde

unuturum kıyametin anlamını

tam tersini bilmiyorken bakışlarında

ne yapmalı ey kâhin

salmalı mı ruhunu kara gözlere

yoksa kapatmalı mı kapıyı

ve kilitlemeli mi gözlere

kopacaksa kopsun artık ağaçlar köklerinden

yıllardır hazırlanıyorum buna

kendimi bırakmalıyım artık

tanrı'yı oynamayı bırakmalıyım

Kapı

Cihan Öney

Kapının önünde elimde siyah küçük bir bavul ile buldum kendimi. Alelacele tepiştirilmiş birkaç parça eşya ne kadar ağır olabilirdi? Sanki eşya değil de yaşananların yüküydü taşıdıklarım. Yaşanmasına göz yumduklarım, hayal kırıklıkları, olmazlar, bavulun içinde ağırlaştıkça kapıyı açacak gücüm kalmamıştı. Sahi bunca zaman boyunca anlaşılamamış olmak kaç kilo gelirdi? Sanki ben bavulu değil, o beni taşıyordu. Küçük siyah bir bavul “Gitme kal.” der gibiydi. Konuşsa keşke diye düşündüm. Şöyle anlatsam meramımı doya doya, bu kadar ağırlık yapacağına kesin hafiflerdi. Anlardı beni eminim. Bütün yüküme rağmen son bir gayretle uzandım kapıya. Bir kapı kolu bu kadar iyi gelebilirdi insana...

Adaletin, hakkın, hukukun, ilişkilerin dolunayına gidiyoruz. İnsan olarak yaşadığımız her türlü ikili ilişki, gelişimimize muazzam ışık tutar. Tabii doğru yerden bakabildiğimiz sürece. Şimdi bir kenara çekilip bunca zamandır kim bizde ne kadar, biz kimde ne kadarız hesabını yapmak boynumuzun borcu. Zira dolunay tamamlanmayı anlatır ve tamamlanmalıyız. Özellikle ekim ayından bu yana üzerine uğraş verdiğimiz, ilişki konularıyla alakalı bir tamamlanma sürecinde olduğumuz farkında olmak gerekiyor. Hiçbir ilişkide sadece vererek ve sadece alarak kalamayız. Biz istesek de sistem buna müsamaha göstermez. Haliyle bu dengenin güdülmediği ilişkiler için dönüşüm çanları çalmaya başlıyor. “Aman o iyi olsun, beriki üzülmesin, öteki kırılmasın.” diye diye biz kendimizi fedakârlıklar imparatoru ilan etmiş olsak da sistemin bunu görmezden geleceğini sanmıyorum. Evvela kendimize fedakârlık, evvela kendimizle ilişkimiz... Mesele madem adil olmak, önce kendimize adil olalım. Adalet biz istemesek de daha büyük bir güç tarafından bizim için sağlanır. Biz ona adalet yakıştırmasını o an yapamasak da ileride bir gün mutlak suretle farkına varırız. Dönüşmeliyiz. Biz ve tüm ilişkilerimizdeki yanlış inanışlarımız. Bu süreç krizleri de beraberinde getirebilir. Araştırmacı kimliğimiz pik yapabilir. İçimize düşen kuşku ve şüpheyle belki sosyal medyadan belki bir telefon mesajından sağlam bir tokat yiyebilir, akabinde intikam ve öfke gibi durumlara yenik düşebiliriz. Pasif agresif her türlü tutumdan uzak kalmakta; nezaketimizden, barışçıl ve uzlaşmacı tarafımızdan ödün vermemekte fayda var.

Günlük hayatımızda aniden dâhiyane fikirler bulabilir ve aniden bir aydınlanma yaşayabiliriz. Algılarımız açık olacak. Ailevi konular ile alakalı birtakım iyileşme süreçleri, belki barışmalar ve karşı tarafı daha iyi anlamalar meydana gelebilir. Aile çok ulvi bir değer olmasına rağmen aile için bile olsa kendimizi kurban pozisyonuna düşürmemeliyiz. Bu süreç biraz üşengeçlik ve alınganlığa da gebe. Harekete geçecek enerjimizi doğru şekilde kullanmak bizim elimizde. Duygusal olarak olgunlaştığımız bir süreç. El âlem ile “Ben daha güçlüyüm.” savaşı vermek yerine gücümüzü kendi dönüşümümüz üzerine kullanmalıyız. Her türlü manipülasyona açığız. “Davranışlar kelimelerden daha çok konuşur.” mottosuyla ne söylendiği değil, ne yapıldığı önceliğimiz olmalı. Devam eden davalar, yurt dışı ve manevi konularda da birtakım tamamlanmalar yaşayabiliriz. Tutulma dönemi giderken son ince ayarlamalara koşulsuz teslim olmak şu dönemde yapılabilecek en iyi şey. Her bitişin beraberinde yeni bir başlangıcı getireceğini unutmamamız gerekiyor.

Sonuç olarak amacımız adil ve dengeli olmak. Bir uyum yakalayabilmek. Hak-hukuk konularını takıntı haline getirmeden, ne pahasına olursa olsun uyumlu olmaya çalışmadan, doğruyu yanlış ayırt ederek, kendimizin de elinden tutarak yola devam etmeliyiz. Herkes için üzülmek, kendimize kalmayarak, varabilecek hiçbir yer kalmadığının en büyük şahidi biziz. Mevzu ilişkiyse evvela kendimizle ilişkimiz. Kini, intikamı, el âlemi dönüştürmeye çalışmayı, gizli kapaklı işler peşinde olmayı şöyle elimizin tersiyle kenara itelim. İlahi adaletin ve karmanın bu denli çalıştığı bir ortamda kendimize karma yaratmanın da âlemi yok.

Araladım kapıyı... Sesler, renkler, ışık, arkadaşlarım, sevdiğim, bana inananlar, başardığımda alkışlayanlar, benimle ağlayanlar, düştüğümde tutanlar, hepsi, her şey kapının önündeydi. Arkamda devamlı talep edenler, isteyenler, kötü söyleyenler, kıskananlar, düşse de bir tekme de biz vursak diye bekleyenler, başaramazsın diyenler... Kafamı hafifçe arkaya çevirirken bavula sıkı sıkı kenetlenmiş parmaklarımın düğümü çözüldü. Bavuldan kurtulan elim bağımsızlığını ilan ederek yukarı uzandı. Elim birkaç defa sağa sola doğru sallanarak “Hoşça kalın.” derken kapıdan geçen ilk sağ ayağımdı...

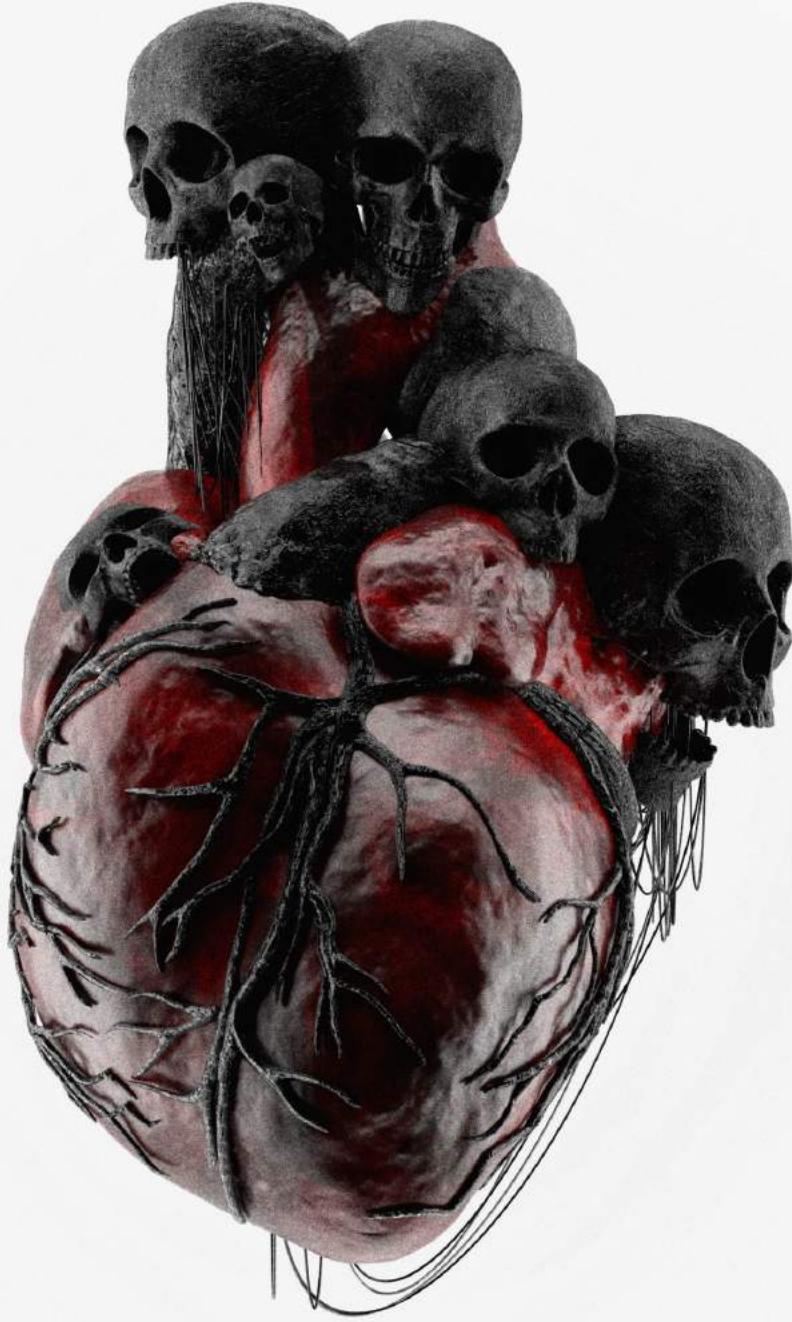
Terazi dolunayı bir kapı getirecek önünüze...

Bir bitişin, yeni bir başlangıcı da peşinden getirebileceğine şahit olacağınız, istediğiniz renkte, hayalinizdeki heybette, aydınlık bir kapı. Kimsenin sizi anlamasına, bavullara dert anlatmaya çalışmaya gerek kalmadı. Size sadece cesur olmak ve adım atmak kaldı.

Her şey bu kadar hazırken, şu siyah ağır bavulları elimizden bırakmaya değmez mi? O aydınlığa, renklere, gerçek sevgiye o büyük adımı atmaya değmez mi?

Aşk ile...

Sanat Köşesi

No graveyard can be full as your heart

Koordinat

Hakan Yiğit

tüm geri dönüşlerin en arkasındaydım
saflar sıkı
ben bilmem kaçıncıydım
ben bilmem kaç inciydim sıralanmış
istiridyelerini kaybetmiş

derin soluyorum
yeryüzü denize evrildikçe tedirginim
ben artık kendi denizimi arıyorum
o yüzden
bilmem kaç isyancıydım sırasını
yerinin yüzünden kaybetmiş

dolaştım durdum, sayıştım şaştım
dünyayı en kötü yerinde sobelemek ulaşılmazım idi
bu kötülüklerin içinde yok olmuş
ben bilmem kaçıncı meridyendim
çizgileri kaybolmuş boylamdım

tüm geri dönüşlerin en ardıydım
ben bilmem kaçıncıydım
durduğum dünyanın kaçıncı boylamı, meridyeni
koordinatları vermesem olmaz mı
önemi yok benliğim için
ben dünyanın merkezi değildim

Buzluktaki Helva

Sümeyye Güzel

Kaç yaşına gelirse gelsin insan kendini ana olduktan sonra var olmuş sayıyor. Yüreğinin bir parçasını başka bir bedene emanet etmişçesine hayatının tüm düğüm noktalarına onu koyuyor. Tek bir şeyi unutuyor: Toprak, sevdiklerimizi bizden daha çok seviyor...

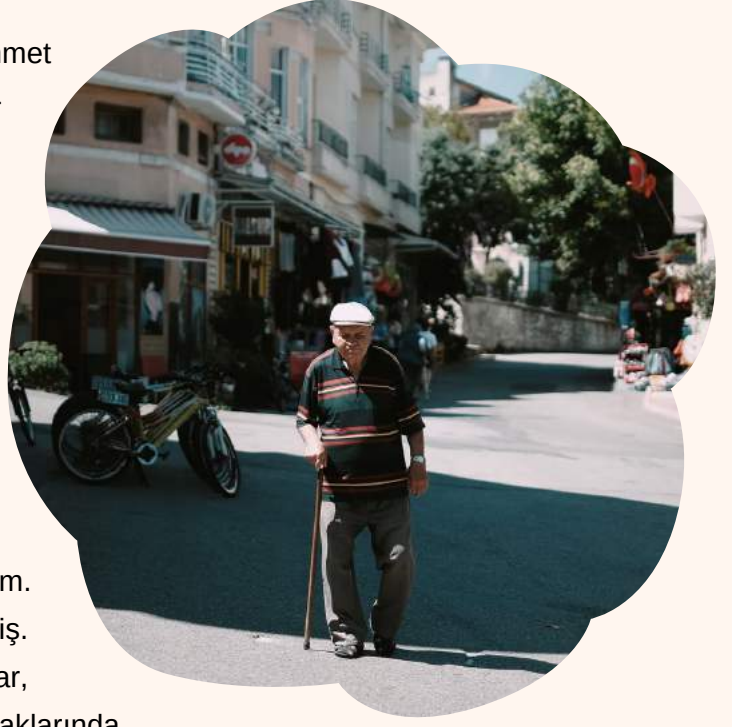
Mahallenin kadınlarının olmazsa olmazını hepimiz biliyorsunuzdur, altın günleri... Her ay bir komşunun evinde toplanılır, pastalar, börekler, kekler midelere doluşturulur, sonra da hazımsızlığa bir iki bardak da çay yudumlandı mı tamamdır. Tüm bunlar olurken de dedikodu gerçeğini de unutmamalım tabii ki. Bu aralar dillerde dolaşan gündemleri merak ediyorsanız kısaca duyduklarımdan birkaç demec vereyim size. Bakkalacı Nazmi dayı kantarda hilebazlık ile meşgulken kızı da kanlı bıçaklı gibi oldukları Kasap Hayri amcanın oğluyla meşgul oluyormuş. En sonunda vermezlerse kaçıracağım deyip Nazmi dayıya gözdağı vermeye çalışıyormuş. Her ne kadar böyle efelendiğini görsek de Nazmi dayıyı sokakta görünce yerini yönünü nasıl şaşırıp kaçacak delik aradığını hepimiz biliyoruz. Genç işte...

Herkesin korkulu rüyası Emine teyzenin de, evlatlarının miras yüzünden birbirine girmesine dayanamayıp bütün varını yoğunu gidip hayır kurumuna bağışlaması ile ortalığı daha da birbirine kattığı haberini de duymazdan gelemezdim. Şimdi tüm çocukları onu bu kararından nasıl döndürecekler, kara kara bunun düşüncesi içindeler. Evlat işte...

Köyün demirbaş bekârlarından Huriye'nin, yeni gelen talibinin yaşlı bir adam olduğunu görünce ayılıp bayılmak bir köşede dursun, adamın eşikten ayağını atar atmaz kafasına fırlatılan ayakkabılarını alarak koşa koşa oradan uzaklaştığını da herkes öğrenmiş. Ben de nasibimi aldım tabii ki. Bekârlık işte...

Çoban Emrullah dayı bilmem kaç bin liraya Ahmet dayıya bir koyun satmış. Ahmet dayı yaşlı, bakacak kimsesi yok. Bir heves ile almış ama koyun koyun değil, dersin keçi. Öylesine bir inat. Yemek verirsin yemez, otlatmaya çıkarırsın çıkmaz, sevmek istersin sevdirmez... En sonunda dayanamayıp Emrullah dayının kapısını çalmış, bir miktar daha para saymış eline. Diğer koyun sürüsüne kendi koyununu da katmasını, ona bakmasını rica etmiş. Bıyık altından güldüğüne adım kadar emin olsam da yine de günahını almak istemem. Her neyse Emrullah dayı seve seve kabul etmiş. Gel zaman git zaman her hafta Ahmet dayı arar, koyunu hakkında bilgi almış. Bir gün ağzı kulaklarında kahvehaneye giderek bir de kuzusunun olduğunu söyler durmuş, ama mahalle halkı ümit etmemesi gerektiğini ona söyler durmuş. Aldırış etmezmiş tabii. Ta ki Emrullah dayının onu arayıp hem koyununu hem de kuzusunu sürüden kurdun kapıldığını söyleyene kadar. Onca sürü, onca yayla, onca sürü köpekleri... Nasıl olur da hepsini aşar da kapa kapa onun hem koyununu hem kuzusunu kapardı. Herkes ne olduğunu bilir ama Ahmet dayıya ağzını açıp tek bir kelime söylemezmiş. Dünya malı işte...

Davut emmi tek varlığı, canından çok sevdiği kardeşine bankada kefil olmuş ama kardeşi sonra basmış gitmiş. Hanımıyla evde kırıldığına mı yansın, elde avuçta bir şey yokken bu kadar borca nasıl bulaştığına mı yansın yoksa kardeşinin ona bunu nasıl yaptığına mı yansın. İnsanoğlu işte...

Biri bitiyor, diğeri başlıyor; konuşulacak, ahlanıp vahlanacak bir sürü konu peş peşe sıralanıyor; herkes eteklerindeki birer birer döküyordu. Ben de buraya nasıl düştüğüme bir anlam veremeyip kafam bir sağa bir sola söylenenleri dinliyordum.

Tüm bunlar konuşuluyor iken ev sahibi Aynur ablanın yanımızda olmadığını fark ettim. Çevreme bakınca onu aradığımı anlayan annem "Kalk Aynur Hanım'a yardım et kızım, mutfakta." deyince hemen yanına gittim. Garip bir insandı Aynur abla. Sessiz, içine kapanık, kimsenin etlisine sütlüsüne karışmayan, öylesine en komik şeylere bile ufak bir tebessümle karşılık veren biriydi. Anneme her sorduğumda sen karıştırma der beni geçiştirirdi. Tüm bu düşüncelerimden sıyrılarak yüzüme onunki gibi kondurduğum sade tebessümle yardım etmeye geldiğimi söyledim. O kadar nazik bir insandı ki asla kimseye bir kötülüğünün dokunmayacağı yüzünden okunuyor gibiydi.

- Zahmet etme kızım, hallettim sayılır. Yapılacak çok bir şey kalmadı.
- Olur mu Aynur abla, ne zahmeti. İzin ver benim de sana bir yardımım dokunsun.
- Öyleyse buzlukta tatlı var iyice soğumuştur. Sen onu çıkar ben çayları içeriye getireyim.
- Tabii ki...

Bu kadına asla hayır denilmemeli, zarafet hali mahallenin tüm kadınlarına örnek olarak gösterilmeli diye geçirdim içimden. Buzluğu açınca soğuk hava, yüzümü pata küte dövünce hafif bir irkilsem de orada duran tatlılara uzanmama mâni olamadı. Sonra bir tencere gözüme ilişti. Küçük çiçek ve yaprak desenli, kırmızı bir tencere. O kadar güzel bir şekilde sarılmıştı ki ben Aynur ablanın başka bir tatlı daha yaptığını düşünerekten tencereyi tuttuğum gibi tezgâhın üzerine bırakarak hızlıca üzerindeki jelatini çözmeye başladım. Garipti. Çok garipti... İçerisinde bir kaşık unutulmuş, desenleri hâlâ daha dün gibi kaşıkla çizilmiş helvaydı bu, un helvası. Aklım karıştı bir an. Bize yapıp yapmadığı konusunda biraz da tedirgindim. Birden arkamda bir ses ürkmeme ve elimdeki kaşığı düşürmeme sebep oldu. Gelen Aynur ablaydı. O esnada, hani derler ya küçük dilimi yutmuş gibi oldum diye, aynı o durumdaydım. Ne diyeceğimi, ne anlatacağımı, ne düşüneceğimi bilemedim. Onun da ilk olarak ağzından tek bir cümle çıktı:

-Kızım Elif' in son helvası.

Beynimdekiler birbiriyle kavga edip birbirine savaş açmışçasına tüm bedenimi sararken duraksadım. Kızı Elif, son helvası, kaşığını bile tutmaya kıyamayan bir anne, bunca acı, bunca suskunluk...

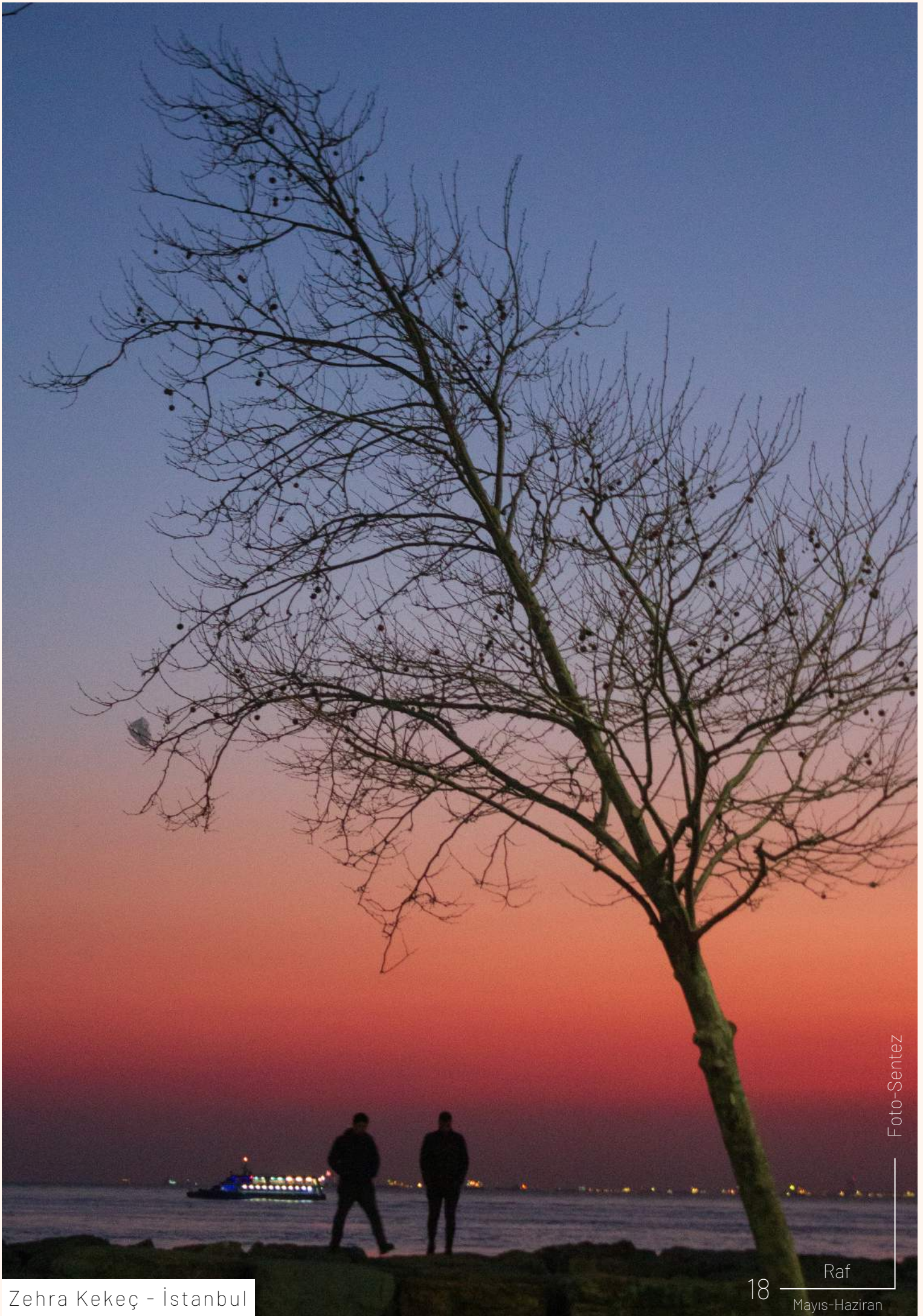
-Aynur abla ben ne diyeceğimi bilemedim. Lütfen özrümü kabul et. Ben...

-Özür dilenecek bir durum yok kızım, üzülme sen.

Ellerimi sıcacık avuçlarına aldı. Öylesine arkama çektığı sandalyeye beni oturttu. Hafif buğulanan gözlerini yere dikerek anlatmaya başladı:

-O kadar sevgi dolu, merhametliydi ki benim yavrum. Hiçbir hastalığı yoktu. O malum gün yani bundan 7 yıl önce benim yanıma gelerek rüyasında helva kavurduğunu, kokusunu bile içine çektiğini söyledi. İçime bir acı saplandı. Sonuçta rüyaydı ama o esnada her ne olduysa öylesine bir acı hissettim işte. O zaman bu kadar bolluk yoktu tabii. Tüm bu kötü hislerimden kurtularak gidip bakkaldan un, bir parça yağ falan ne lazımsa yani aldım geldim. Elimde poşetleri görünce öyle mutlu oldu ki. Ama kendi helvasını kavuracağından ne onun ne de benim bu ana yüreğimin haberi yoktu. Helva kokusu, cennet kokusu gibi tüm eve yayılmıştı. Çünkü cennet kokulum helvasını kendi yapmıştı. Yatağında ölü bulduk. O gün bugündür o helva hep dolapta durur. O güzel minik ellerinin değdiği kaşığı bile içindedir. Ben ne zaman ki kızıma kavuşurum, bayram niyetine bu helvayı o zaman buzlukta çıkaracaklar.

O kadar derin bir susmaktı ki benim bu susuşum... Sanki her helva kokusunda Elif'i arar gibi...

Bu Bahar Günü

Himmet Çokal

Pılını pırtısını toplayıp dünya,
Gidiveresiymiş bir akşamüzeri güya.
Kıyamet derlermiş adına,
Bu bahar günü ne gereği varsa.

Toprak Ana çiğdemler sunarken,
Çalı çırpı diplerinde suskun sarı.
Bir çocuk okumaya heves ederken,
Aynı anda becerir elbet çobanlığı.

Kavaklı vadinin ortasında bir dere,
Kaşındıran otlar mevzilenmiş iki yana.
Islık çalan rüzgârlar güdermiş koyunları,
Çocuk akli işte daldırınca oyunlara.

Dönedursun bir müddet daha şu koca dünya,
Bahar gelmiş, ne de iyi etmiş desin çocuklar.
Karanlıkları uzun, kederli kışlardan sonra;
Çocukluk edip dalsak ya biz de oyunlara.

Şiir

Raf

19

Mayıs-Haziran

Hayvanları Koruma Kanunu

Bu Kanunun amacı; hayvanların rahat yaşamlarını ve hayvanlara iyi ve uygun muamele edilmesini temin etmek, hayvanların acı, ıstırap ve eziyet çekmelerine karşı en iyi şekilde korunmalarını, her türlü mağduriyetlerinin önlenmesini sağlamaktır.

Madde 4- Hayvanların korunmasına ve rahat yaşamalarına ilişkin temel ilkeler şunlardır:

- a) Bütün hayvanlar eşit doğar ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde yaşama hakkına sahiptir.
- b) Evcil hayvanlar, türüne özgü hayat şartları içinde yaşama özgürlüğüne sahiptir. Sahipsiz hayvanların da, sahipli hayvanlar gibi yaşamları desteklenmelidir.
- c) Hayvanların korunması, gözetilmesi, bakımı ve kötü muamelelerden uzak tutulması için gerekli önlemler alınmalıdır.
- d) Hiçbir maddî kazanç ve menfaat amacı gütmeksizin, sadece insanî ve vicdanî sorumluluklarla, sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanlara bakan veya bakmak isteyen ve bu Kanunda öngörülen koşulları taşıyan gerçek ve tüzel kişilerin teşviki ve bu kapsamda eşgüdüm sağlanması esastır.
- e) Nesli yok olma tehlikesi altında bulunan tür ve bunların yaşama ortamlarının korunması esastır.

(devamı diğer sayıda)

SÖYLEŞİ

TRT Spikeri

Mehmet Çelikyay

Öncelikle sizi tanımayan okuyucularımız için kendinizden bahseder misiniz? Kimdir Mehmet Çelikyay?

Yaklaşık 12 yıldır TRT spikerliği yapıyorum. TRT'de radyo ve televizyon kanallarında programlar hazırlayıp sundum; siyaset, dış politika, kültür-sanat programları, sağlık... Bunun yanında TRT Avaz'da ekonomi programı sundum. TRT Eba TV'de de yaklaşık 120 bölüm çocuk gelişimi, aile içi iletişim üzerine konuklu bir program sundum. Şimdi oradan da ayrıldım. Biraz dinlenmeye ihtiyacım olduğunu düşündüm. Medipol Üniversitesinde öğretim görevlisiyim, 4 yıldır İletişim Fakültesi'nde spikerlik ve sunuculuk derslerine giriyorum. Geçen yıl çıkan bir de kitabım var: "Diksiyon, Beden Dili ve Hitabet, Güçlü İletişimin Sırları"

Sesiniz üzerinde çalışmaya, yani diksiyon çalışmalarına ne zaman başladınız?

TRT'ye girdikten sonra. Onun öncesinde bir eğitimim veya tecrübem yoktu. Askere gittiğimde 28 yaşındayken bir yemin töreni konuşması yapılması gerekiyordu. İletişimime güvendiğim için elimi kaldırdım. Sahnede 850 kişi (200 asker, benim dönem arkadaşlarım, 50 tane rütbeli komutan ve onların arkasında aileler, bizim ailelerimiz) önünde konuşma yaptım. Benim için yüzme bilmeden denize atlamak gibi oldu bir anlamda. Herhalde başarılı oldu ki çok güzel dönüşler almıştım. Oradaki konuşma tecrübem bana, askerden döndükten altı ay sonra TRT'nin spikerlik sınavlarına başvurabilme cesaretini kazandırdı. Sınavlardan da geçince 6 ay süren bir eğitim aldım. Aynı zamanda rahmetli Jülide Gülizar'ın diksiyon üzerine yazdığı kitabı bir ay çalıştım. Tekerleme çalışmaları yaptım; dil egzersizleri, dudak tembelliği ile ilgili egzersizler yaptım. Yanlış vurgu, yanlış telaffuz yerleştikten sonra onu değiştirmek, dönüştürmek çok zor.

Günlük hayatta en sık yapılan diksiyon hatası sizin gözlemlerinize göre nedir?

Eskiden TRT'nin tek kanal olduğu zamanlarda insanlar duyduğu doğru Türkçeye göre konuşuyorlardı. Ama bugün sosyal medya ile birlikte yanlış telaffuzlar çok yaygın. Kulak en çok neye maruz kalıyorsa dil onu söylemeye başlıyor. Benim gözlemim şu: İnsanların çoğu nefesini doğru kullanmayı bilmiyor. Birçok şey düzeltilebilir ama nefesi iyi kullanamadığımızda tekdüze bir konuşma oluyor. Herkes aynı tonda konuşmaya başlıyor; içerik ne olursa olsun. Dümdüz bir konuşma; aynı kişi, aynı ses tonu, aynı diksiyon ama tonlama yok. Niye? Çünkü seste notalarda iniş çıkış yapmıyorsunuz. Vurgu ve tonlama diyoruz buna. Benim gördüğüm en büyük eksiklik bu. Peki bu düzeltilemez mi? Tabii ki düzeltilebilir. Hatta düzeltmenin en iyi yolu hikâye kitapları okuyarak başlar. Ben bunu eğitimlerde gösteriyorum. Diyorum ki alın şu kitapları ve lütfen o karaktermişsiniz gibi seslendirin; sesinizi kaydedin, dinleyin. Düz okuyarak değil tabii ki. Bunu yapa yapa seste tonlamaları ayarlamaya başlıyorsunuz.

Kusursuz bir Türkçe nasıl konuşulur? Var mıdır kusursuz bir Türkçe? Siz bu şekilde konuştuğunuza inanıyor musunuz?

Hayır tabii ki. Kusursuzu yapmaya çalışmak en büyük yanılgılardan birisi zaten. Yani burada bir ifadenin, bir konuşmanın iyi, çok iyi olmasının yolu kusursuz, hatasız bir Türkçe konuşmaya çalışmaktan geçmez. Öyle yaparsanız ne olur biliyor musunuz? Bir haber bülteni spikeri olursunuz. Ama bana göre iyi konuşmak önce odak noktanı değiştirmekle başlar. Yani konuya odaklanmak gerekir. İdeal konuşma şekli şudur: Bir, konunun içeriğine odaklanmak; iki, diksiyona dikkat etmek. Konuya odaklandığınız zaman vurgular, tonlamalar, iyi soru sorabilme, hepsinin önü açılıyor. Ama siz sadece doğru konuşmaya odaklandığınızda o zaman konudan uzaklaşıyorsunuz. Soru sorarken yapay ve samimiyetsiz oluyor. Yani iyi konuşmak demek hatasız konuşmak demek değil. Duyguları, vurguları yerinde verebilmek, doğru soru sorabilmek, iyi soru sorabilmek, bunlardan geçiyor.

Peki beden dili bunun neresindedir? Beden dilimizi eğitmek gerçekten mümkün müdür? Mümkünse, nereden başlamalıyız?

Kitabı yazarken üçünün birbirinden ayrılmaz bir bütün olduğuna inandığım için üçünü tek kitapta yazdım. Diksiyon, yani tek başına A4 kâğıdında yazılı olan bir metni hatasız olarak okumak sizi çok iyi bir konuşmacı yapmaz. Öyle olsa tüm spikerler dünyanın en iyi konuşmacıları olurlardı. Bunların üçünü bir sandalyenin bacakları gibi düşünün. Biri olmadığında eksik kalıyor, sağlam duramıyor. Sesi eğitmek, sesin tonunu ayarlamak, akıcılık, netlik, anlaşılabilirlik, bunlar olmazsa olmaz. Beden dili önemli, niye? Beden dili bedenimizle, ellerimizle, göz temasımızla, mimiklerimizle verdiğimiz mesajlardır. Ellerin açıklığı, şeffaflığı, seyirciye verilen mesaj, salondaki hareket, göz temasını kurmanız çok önemli. Ama beden dili de tek başına yetmiyor. Üçüncü ve en önemli unsur, hitabet sanatı da devreye giriyor. Topluluk önünde konuşma becerisi olduğu zaman artık üçü birleşiyor, bir robot gibi oluyor. Mükemmel bir varlığa dönüşüyor. Çünkü insanları etkilemeye başlıyorsunuz. Diksiyonunuz iyi, beden diliniz iyi ve geriye kaldı hitabet. O da biraz daha işin gerginliğini ve kaygısını aşmayla oluşabilen bir şey. Öyle olduğunda çok iyi bir yönetici, bir takım lideri, bir siyasetçi, bir önder, bir din adamı oluyorsunuz. Yani o aşamaya geldiğinizde arkanızda binler, yüz binler olmaya başlıyor. Konuşmanın en kilit noktası duygusunun olmasıdır. En iyi konuşmalar duygu barındırır. Martin Luther King Jr.'ın siyahların hakları ile ilgili yaptığı konuşma duygu barındırıyordu: umut. Veya Almanya, İkinci Dünya Savaşı sırasında Hitler'in bu kadar başarılı olmasının tırnak içerisinde en

büyük sebebi neydi? Konuşmasındaki duygu: öfke. Öfke de güçlü bir duygudur. Umut, sevinç, üzüntü, nefret, her şey bir duygu. Bu duyguları barındıran konuşmalar çok iyi olur. Ne türde konuşma yaparsanız yapın. Çünkü insanlar tutkuyu hissederse o zaman peşinden gider. Tarih boyunca böyle olduk. Bunları kullanan siyasetçilere oy veriyoruz. Elleri göstermek ilkel insanlarda "Ellerimde silah yok, sana karşı açığım ve şeffaflım." mesajı veriyormuş mesela. O yüzden tokalaşıyoruz. Eğer dürüstseniz, konuya hâkimseniz, sesinize, bilginize güveniyorsanız beden dili de kendiliğinden buna eşlik eder zaten.

Hasat Zamanı

Burçin Laçın Altay

Kırk yıl nadasa bıraktım düşlerimi
Sonra hüznün tohumlarını serptim
Biraz da sevinç çiçekleri...
Bilirim hüznün hep zamansız açar
-Çünkü hüznün mecburdur bir hayatta nefes almaya-
Sevinçlere ise
Yağmur duası gerek günlerce
Aylarca belki yıllarca
Bahçemde dikenli otlar amansız biter
Harabe ruhumun duvarlarından dökülür
Dayanıksız ve sancılı tuğlalar
Ezer çiçeklerin dargın bakışlarını
Ezer göğsün damarındaki umut nefesini...

Bilmeden sonuçlarını bir kararın
Edilen yersiz yeminleri gibi
Bahçeleri harabeye çeviren
Kurak düşlerin sebebi
Susuz sevgilerin arsızlığı gibi
Bahçemdeki çatlaklar kurumuş dudaklarımdan beter
Kılcal sevinçlere muhtaç gövdeleri
Dayanıksız ve öfkeli toprak
Ezer çiçeklerin dargın bakışlarını
Ezer göğsün damarındaki umut nefesini...

Seslerde gezinen dikenli tellerle çevrelenir bahçem
Hasat zamanıdır bu
Kanatır tüm esrik düşlerimi...

Şiir

Karikatüristik

We Are Feminists

Aybike Ulubaş

Yabancı dilde okumayı sevenler için çok güzel bir kitap önerisi ile geldim bugün. Kitabın orijinal dili İngilizce, ben Almancasını okudum.

Hakkında pek az bilgiye sahip olduğumuz kadın haklarının ve kadın hareketlerinin tarihçesini çok basit bir anlatımla anlatan bu kitap, oldukça ilgi çekici. Kadınların doğum kontrol ve kürtaj haklarını, eğitim haklarını, çalışma haklarını, seçme ve seçilme haklarını kazanma süreçlerini kronolojik bir sırayla anlatıyor. Bu süreçte hakları için savaşan kadınlardan bahsediyor. Birçok feminist yazar ve kadın haklarını destekleyen birçok erkek yazar var. Özellikle alıntıları çok beğendim. Gerek yüksek siyasi kişilerden gerekse yazarlardan alıntılar yapılmış.

Kadınların bunca yıldır hakları için savaşması ve hâlâ bu savaşın sürüyor olması beni çok etkiliyor.

Kadınların hangi ülkede ne zaman oy kullanma hakkı elde ettiğini biliyor musunuz? Birçok Avrupa ülkesi kadınları bu hakları 70'li yıllarda kazanmış. Ülkemizde ise kadınlar tam seçme ve seçilme hakkını 30'lu yıllarda kazanıyorlar.

Peki ya hakları için canı pahasına savaşan o güçlü kadınları tanıyor musunuz? Mesela Malala Yousafzai. Pakistanlı bu genç, kız çocuklarının eğitim hakkını savunduğu için Taliban terör örgütü tarafından saldırıya uğramış bir kadın hakları aktivistidir. Kendi yazdığı kitabı da okumanızı tavsiye ederim. "We Are Feminist" kitabında ise hayatını anlatan kısa bir yazı bulabilirsiniz.

Hepimizin öğrenmesi gereken bir tarihçeyi gayet yalın ve ilgi çekici bir dille karşınıza sunan bu kitabı herkesin okuması gerektiğini düşünüyorum. Çok temel bilgileri içeriyor ve bunları çok güzel bir görsel şölenle bize sunuyor. Grafikleri, tasarımları ve renk kullanımları da oldukça ilgi çekici.

Feminizmin 4 büyük dalgası olduğunu söylüyor kitap. Birinci ve ikinci dalga daha temel hakları kazanma süreci, mesela eğitim, seçme ve seçilme, doğum kontrol... Ama birinci ve ikinci dalga dediğime bakmayın. Onların bile günümüze çok yakın bir tarih oluşu beni gerçekten epey sarstı. Üçüncü dalga ise 90'lar sonrasında seksüel şiddet ve ırkçılığa karşı savaş ve internet kullanımıyla yayılan feminizm görüşünden oluşuyor. Dördüncü dalga ise günümüz, yani yeni nesil, daha güçlenmiş ve haklarına biraz olsun ulaşmış kadınlar ve uluslararası bir organizeden oluşuyor.

Kitabın son cümlesi "Cesaret, kararlılık ve umutla gelecek kadınlarındır." diyor.

Feminizmi bilmek, feminizmi tanımak istemek veya kendinizi feminizme yakın hissetmek için kadın olmak zorunda değilsiniz. İnsan haklarının, kadın haklarının cinsiyeti yoktur. Kendinizi bilgilendirdikçe, tarihi yakından tanıdıkça kadınların haklı savaşında belki sizler de yer almayı isteyeceksiniz...

Yusuf'un Güzelliğine Hayranlık Durur İken

Onur Öztürk

Yusuf'un güzelliğine hayranlık durur iken,
Çirkinlik yarışında saf tutmak acep neden?
Birinciye paye nedir de koşar, var mı bilen?
Bunca kibir bel büker iblise dahi yüklesen.

Kişi kendine örer mi hiç böyle zalim kafesi?
Yaşamak için sanırsın alıp verdiği nefesi,
Oysaki ölüme varmaktır fâninin vazifesi.
Ah bir kez düşünsen koyup da önüne fesi...

Bak misal suyu suya kavuşturan alevlere,
Nasıl da yâr olmuş gecenin koynuna öyle!
Gel sen de deli gönlü sevdaya çırak eyle,
Kibrini değil de sevgini miras bırak âleme.

Whitehorse Diary

Havle

Güneşin çocuğu olan ben, Kanada kışlarında kış uykusuna yatma eğilimindeyim. Yapılacaklar listemdeki en değerli hayallerimden birine ulaşma çabasıyla konfor alanımdan dışarı adım atıyorum: Aurora ışıklarını görmeye gidiyorum.

Toronto'dan Vancouver'a 5 saatlik bir uçuş.

Havaalanında 9 saat bekleme.

2 saatlik bir uçuş daha ve varış noktamıza ulaşıyoruz.

Whitehorse (beyaz at).

Uçsuz bucaksız yeşillikler, güzel dağlar ve kıvrımlı göller arasında yuvalanmış bir kasaba baloncuğu. Kışın suları donuyor. Kar taneleri gökyüzünde dans ediyor ve nehir akıntılarının kemerlerine yerleşiyorlar. Beyaz atların yelelerini andırıyorlar.

Burası sessiz. Sokakların hepsi birbirine bağlı. Kasaba rahat ve insanları sıcak. Mütevazı bir otelin üçüncü katında kalıyoruz. Manzaramız paha biçilemez. Solumuzda dağlar, sağımızda tek katlı bina ve dükkân blokları, başımızın üstünde gökyüzü var.

Merhaba. Buluştuk işte. Hakkında çok şey duyduğum o büyülü varlık sen olmalısın. Biliyor musun, gün batımında bu kadar nefes kesici görüneceğini düşünmemiştim. Ama, sen... wow. Sen yaşayan, nefes alan bir varlıksın. Narin portakal rengin ve kıpkırmızı pembelerinle, bebek mavi fırça izlerinle ve tam ortadaki beyaz hiçliğiyle... Anlatacak bir hikâyeyi var, hissedebiliyorum; onu dinlemeye o kadar hazırım ki.

Gece 10. lobide toplanmadan önce zar zor bir saat uyuyoruz. Dağlara ait olan ve gözleriyle gülen dost canlısı bir genç kadın bizi karşılıyor. "Bu gece tur rehberinizim." diyor. Hızlıca minibüse biniyoruz. Aracımızın farları dışında yol karanlık gözüküyor. Rastgele sola dönüyoruz. Minibüsün yolu aşması imkânsız görünüyor, ama başarıyor. Şenlik ateşine yakın huzurlu bir çadırın yanına park ediyoruz. Atıştırmalıklar, sıcak içecekler, şekerlemeler var; uzun bir gece bizi bekliyor. Meğerse, ışıkların çıkmasını beklememiz gerekiyormuş. Meğerse, her zaman çıkmıyorlarmış. Meğerse, Aurora Borealis adı verilen bu nadir, büyülü fenomene tanık olmak için, yeterince karanlık saatlerin olmadığı bir dünyada, tüm hayatımızın iki gecesiyle bahse girmişiz.

Olay basitçe şundan ibaret. Güneşten gelen yüklü parçacıklar dünyanın atmosferine giriyor. Yolda birbirleriyle çarpışıyorlar. Bunun sonucunda gökyüzünü renkli ışıklarla dolduran küçük flaşlar üretiliyorlar. Milyonlarcası. Flaş üstüne flaş, flaş üstüne, flaş. Hepsi aynı anda. İşte Aurora'nın dansı. En azından kitaplara göre böyle. Cree Kızılderilileri'ne göre, ışıklar, ölen arkadaşlar ve akrabaların dünyada geride bıraktıkları insanlarla iletişim kurma çabası. Ben onlara inanıyorum. Öbür yandan, Aurora'ya inanmayanlar onu asla bulamıyorlar.

Saatlerce oturuyoruz. Ay parlıyor. Kötü haber olduğunu söylüyorlar. Bulutlar dağılıyor. İyi haber olduğunu söylüyorlar. Rüzgâr esiyor. Bunun birçok anlama gelebileceğini söylüyorlar. Bin türlü şey söylüyorlar, Aurora ise gizli, sessiz ve görünmez kalıyor. Sonunda onu göremiyoruz.

Başka bir gün oluyor, başka bir gece oluyor. Yeni bir bekleme esnasında kendimizi meşgul etmenin yollarını buluyoruz. Şöminenin etrafını samimi muhabbetler döküyor. Ay ise tepemizden bizi dinliyor, o kadar parlak ki birbirimizin gözlerindeki pırıltıları seçebiliyoruz. Bazılarımızı bir süre kutu oyunları meşgul ediyor. Diğerlerimiz yüksek voltaj kameralarının önünde kamp kurarken, benim gibi maceracılar ise unutulmaz anıların peşinden koşuyor. Elimizde sıcak içecekler, gökyüzünü izliyoruz, izliyoruz ve izliyoruz. Umudumuzu kaybetmememizi söylüyorlar. Ama fark ediyoruz ki... umut, karanlık kış gecelerinin derinliklerinde oldukça hızlı bir şekilde yıpranan bir şeymiş. Asıl öğrendiğimiz sabır oluyor. Tereddüt etmediğimiz sürece çabalarımız cennetin mahzenlerine kadar uzanıyor, uzaklara, çok uzaklara yükseliyor ve kibarca karşılık buluyorlar.

İşte orada, iki gözümüzün önünde, güzel Aurora'ya şahit oluyoruz. "Beni takip et." diye fısıldıyor. "Ve gözlerini asla kapatma." Kalbim duruyor, nefesim kesiliyor, ama hiç hissetmediğim kadar canlı hissediyorum. Bu Aurora ve onun hikâyesi yeşil. Gökyüzünde parlıyor, kısaca tanıtıyor kendini. Bekliyor, sallanmaya başlıyor. Yavaş yavaş, maviler ve grilerden oluşan bir gökkuşağına dönüşüyor. Sanki bir işaret almış gibi yıldızlar aynı anda göz kırıyorlar, ve Aurora bize zarafet dansını gösteriyor.

Sen çok çok güzelsin. Seni asla ama asla unutmayacağım; bu anı asla ama asla unutmayacağım. Bana sabrı, nezaketi, sevgiyi öğrettiğin için teşekkür ederim. Her zaman inanmaya devam edeceğime söz veriyorum.

2022 kışı olan 17 Mart'ın karanlık ve berrak gecesinde rüyam gerçekleşiyor.

Whitehorse'da sabahlar da bir o kadar keyifli. Turist arkadaşlarımızla şehir turu, gelecek vadeden bir konaklama için zemin hazırlıyor. Ziyaretçi Bilgileri sitesini ziyaret ediyoruz. 1896'daki Gold Rush göçüne kadar uzanan, bu civarın büyük bir endüstrisi olan madencilik yoluyla elde edilen inanılmaz değerli taşları görüyoruz. Burada da nefes kesen donmuş göl var... ve otobüs penceresinden Whitehorse sokakları. Dışarısı buz gibi. Ancak soğuk, Whitehorse'da sıradaki çılgın yolculuğumuza çıkmamızı engelleyemiyor. İlerliyoruz. Rehberimizin ifadesiyle, "Hiçliğin ortasına geldik."

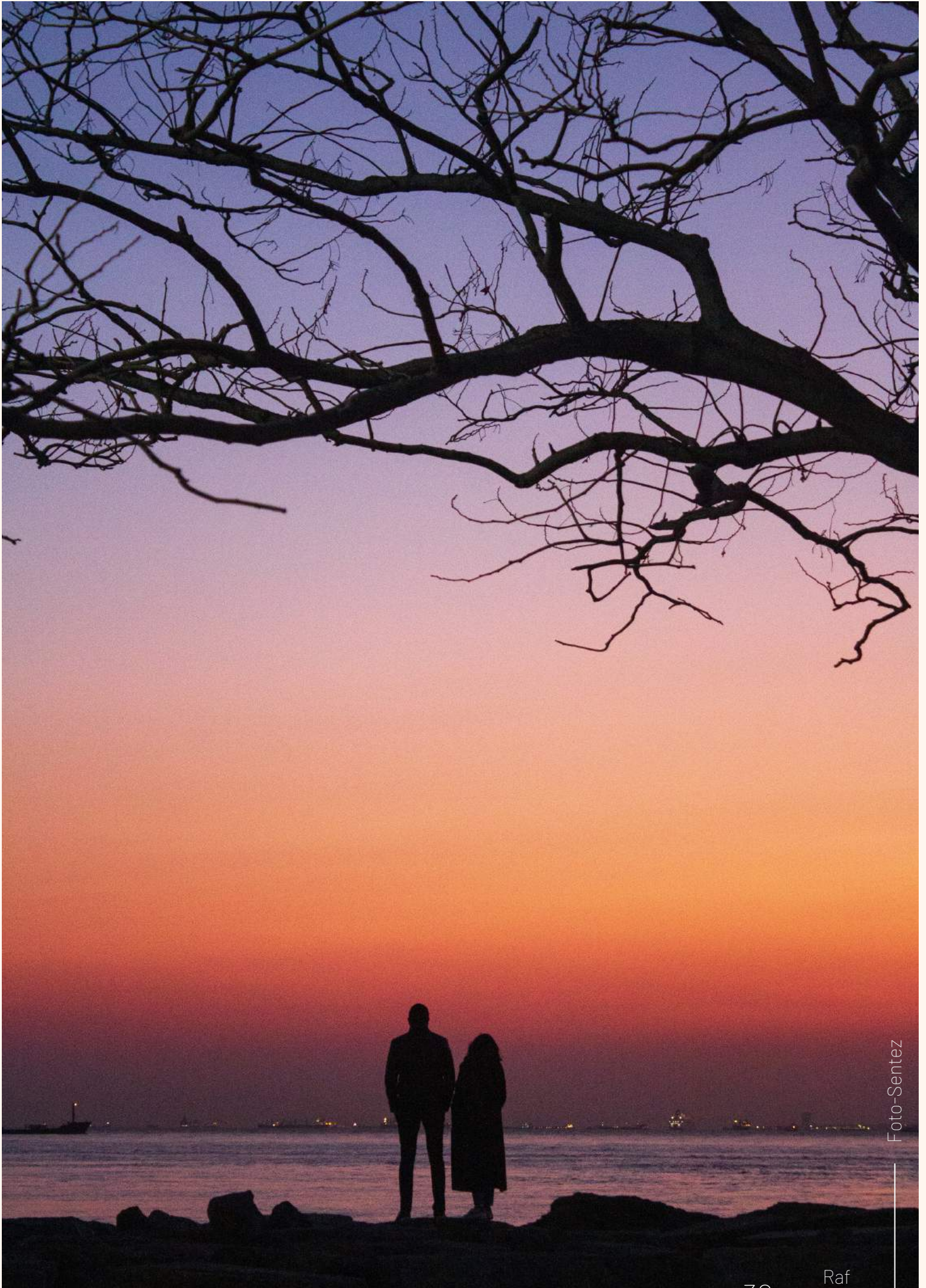
Bol üniformaları giymek emek istiyor ama giydiğimizde değişiyor, üniformaların içinde bir esinti bile hissetmedim. Oranın yerlisi olan bir kişi, büyük boy pantolonum ve uzun ceketimle gerçek bir Yukonlu gibi göründüğümü söyledi. Bu bütün yolculuk boyunca duyduğum en güzel şeydi.

Devasa bisikleti çalıştırıyoruz. Çam ağaçlarından yapılmış dağların eteklerine doğru uzanan karla kaplı devasa buzun üstünden geçiyoruz. Nefes kesici bir manzara. Bir rüyada kaybolmak gibi ama hayatında bir kez olsun, sırada ne olacağını bilmemek seni korkutmuyormuş gibi. Sadece gaz pedalı ve siz varsınız, bir hiçliğin tam ortasındasınız. Özgürlük.

Burayı seviyorum. Bunu söylemekten asla bıkmayacağım. Bunun yanında, burayı özel yapan şeyin insanları olduğunu hissediyorum. Kış öğlesine rağmen havada yayılan o sıcaklık, etrafınızdaki özel insanlardan geliyor. İnsanlar burada birbirlerini ve evlerini önemsiyorlar. Ziyaretçilerine unutulmaz anılar hediye etmeye önem veriyorlar.

Ayrılma zamanı. Üç gün sonsuzluk gibi geldi ve ben... içimdeki başka bir beni keşfettiğimi, şehri son kez seyrederken anlıyorum. Otobüsün tekerlekleri dönüyor. Ben ise tekrar dağlara uyanacağım zamanın hayalini kuruyorum. Yeniden buluşana kadar, inanmaktan asla vazgeçmeyeceğime söz veriyorum.

Cilalı Taş

Süveyda Güleç

Annesi, babasından ayrılarak yeni bir adamla evlenip evi terk ettiğinde ona ne bir seçenek sunulmuş ne kiminle yaşamak istediği sorulmuş ne de kendisini bekleyen bu sefil hayata karşı biri tarafından hazırlanmıştı. Gidenin yerini doldurmak öyle kolay olmaz elbet, ama Zarife sanki bunun için doğmuş gibi anasının bencil nedenlerle bırakıp gittiği bu evi ustaca çekip çevirmeye başladığında henüz liseyi yeni bitirmişti. Babasının yemeklerini yapmaya, çamaşırlarını yıkamaya ve onu haftada birkaç gün sarhoş olup kavga çıkarmaya yeltendiğinde evlerinden iki sokak ilerideki meyhanenin kapısından alıp eve getirmeye başlaması da hemen hemen aynı zamana denk geliyordu. Ayıkken dünya tatlısı, şeker şerbet bir adam olan babası, iki kadehten sonra karakterini de masada bırakıyor, bambaşka bir adama dönüşüyor, gözü kimseyi, özellikle de Zarife'yi görmüyordu. Ne çirkin suratındaki şekilsiz burnu ne şaşkı gözleri ne eğreti bacağı ne de kambur sırtı kalmıştı hakarete uğramayan Zarife'nin. Gece ilerleyip de yatışmaya başlayınca daha da ağız bağlanmıyor, bu sefer anlatıyor da anlatıyordu. Gülsüm'ü -Zarife'nin annesi- nasıl tavladığını, tiğ gibi incecik delikanlıyken mahallenin tüm kızlarının kendine âşık olduğunu ama gözünün Gülsüm'den başkasını görmediğini sayıklar, sonra bir anda yükselir, o şıfıntının şimdi başka bir adamın kucağında olduğunu hatırlayıp gözyaşlarına boğulurdu. Elinde mendili ve kovayı hazır bulunduran Zarife, bir babasının gözyaşlarını siler, bir kusmuşunu temizlerdi.

Bazen çekip gidesi gelirdi Zarife'nin, dünyanın ta öbür ucuna gitse sanki tüm sorunları şak diye kökünden çözümlüverecekti. Ne bakması gereken biri kalırdı ne küfredeni ne de sarhoş olup yerlere kusanı, yaşayıp giderdi kendi halinde. Ama cesaret edemezdi nasıl etsin, ömründe kendi kararıyla bir iş yaptığı mı vardı ki kalkıp da dünyanın öbür ucuna gitsin, olacak iş değildi. Böyle zamanlarda annesinden kalan cilalı kara taştan kolyesine giderdi eli istemsizce. Sabır dilenirdi, annesinden, taştan, tüm geçmişlerin ruhundan ve hatta Tanrı'dan.

Anahtar şingirtisiyle birlikte ona seslenen birini duydu, “Zarife, şu poşettekileri yerlerine yerleştir kızım. Sen geç şöyle Kenan oğlum oturuver.” babası bakkaldan aldıklarını usulca köşeye bıraktı. Misafirin kim olduğunu biliyordu Zarife, babası cuma çıkışı yol üstünde uğradığı bakkalın kasada duran oğlunu her hafta eve çağırır, hesap defterlerine baktırırdı. Zarife'nin üstlenmesine izin verilmeyen tek şey hesap defteriydi bu evde, ne de olsa kadın kısmı öyle hesaptan kitaptan anlamazdı. Kenan ise -bakkalın oğlu- okumuş adamdı, babasından kalacak iki ev ve bir dükkânın tek vârisiydi. Uzun boylu, uzun saçlı, uzun kulaklıydı; oturmayı kalkmayı bilir lakin konuşmaya gelince hiç laf yapamaz, sesini yutmuş gibi kalakalırdı. Daha önce hiç kendisiyle konuşmamış olsa da Zarife, Kenan'ı tanıyordu. Hatta biraz fazla tanıyordu. Babasının sarhoş oldu mu yerlere düşen çenesinden nasibini Kenan da alır, bahsinin geçmediği tek bir gün olmazdı. Neler anlatmazdı neler: İstanbul görmüş adamın hâli başka olurmuş; eline kız eli değmemiş pırlanta gibi çocukmuş; sessiz, sakin, hırslı, hem çalışkan adammış; patron olunca işleri büyütecek, belki bir süpermarket açacakmış... Hepsini ve daha fazlasını ballandıra ballandıra anlatırdı Zarife'ye. Aşkın ne olduğunu bilse Kenan'a âşık olurdu Zarife ama ne bilsin, ömründe âşık olduğu, aşkı gördüğü mü vardı. Hesap yaparken Kenan'ın parmaklarının makinenin üzerinde gezinmesine takılırdı gözleri, o gidene dek öyle kapı önünden onu izlerdi. Ama Kenan bir gün olsun Zarife'ye bakmadı. Ondan olsa gerek her cuma çıkışı gelen Kenan, bir hafta sonu babasını da yanına alıp elinde bir kutu baklava olduğu halde Zarife'yi Allah'ın emri peygamberin kavliyle isteyince hem Zarife hem babası hem de cilalı taş şaşırmişti.

İki ay içinde telli duvaklı gelin oldu Zarife. Yetmedi, dünyanın ta öbür ucuna, İstanbul'a taşındılar. Kenan, babası ölüp de bakkal kendine kalınca onu satmaya karar vermiş, gelen parayı taşı toprağı altın bu şehirde okuldan tanıdığıyla ortaklığa yatırmıştı. Kaderin planından sual olunmaz. Çok geçmedi battılar. Gerisin geri doğdukları ve doydukları şehre, Zarife'nin babaevinden iki bina öteye taşındılar. Zarife'nin, kocasının yemeklerini yapmaya, çamaşırlarını yıkamaya ve onu haftada birkaç gün sarhoş olup kavga çıkarmaya yeltendiğinde iki sokak ilerideki meyhanenin kapısından alıp eve getirmeye başlaması da hemen hemen aynı zamana denk geliyordu.

Zarife, sık sık kolyesinin cilalı taşından sabır dilenirdi. En azından Kenan, sarhoşken konuşmuyordu.

YOL-DAŞ

Burçak Kubilay

Yoldaşız kardeşim

Yol-daş

Bizim yolumuz ortaktır

Acılarımızın tadı aynıdır şekli farklı olsa da

Ve gözlerimiz kapalı kafa tutuyoruz yalancı gelen hayata

-2-

Önce uykumda dedi

Sonra karıştırdı; hayalimde dedi

Korkular karıştı sonra sabaha

Ağlayamıyor şimdi

En çok çığlık atması gereken zamanlarda

Sustu dili

-3-

Herkes düşman sanki

Sanki her şey plan

Üstüme üstüme geliyor korkutanlar

Hayır hayır mücadeleye değil

Anlaşılmaya ihtiyacım var, canım kardeşim

Ben sussam dilim olur musun?

“Hatırla hüznümüz iyimserdir bizim.”

Boş Laf

Sevinç Beysun Sağar

Kimi zaman Kafdağı'nın ardına kadar uzanan, kimi zamansa arandığında bir türlü bulunamayan anahtar misali öz güvenini düşünerek suyundan bir yudum daha aldı. Yetişirim sandığı ve bu yüzden ağırdan aldığı hazırlanma aşamasının son beş dakikasına girmişti, kahvaltı yapsa tuvalete gidecek, tuvalete gitse kahvaltı yapacak vakti kalmayacaktı. Aç kalmayı seçti.

...

Sınava yetişmeye çalıştığı için müzik dinlemeyi es geçtiği bir gündü. Ellerinde sınav notları, bir yandan yürüyor bir yandan notlarını okuyordu. Trafik ışığının yayalar için yanan yeşilinin son anında koşarak karşıya geçmeyi başardı.

İnsan kalabalığına çarpa çarpa ilerledi, etrafına dikkat etmiyordu. Otobüse bindi, hafif bir sesle mırıldanarak notlarını okumaya devam etti: "... Apple ve Samsung gibi şirketler akıllı telefonlarının fiyatlarını artırmaya devam eder ve buna rağmen insanlar o ürünü almak için sıraya girer. Bunun nedeni fiyatı ne olursa olsun insanların elde etmek istedikleri deneyimdir. Bu markalaşmanın gücüdür."

Okuduğu son cümlede durdu, "Boş laf." diye düşündü kendi kendine. "Markalaşma dediğin şey bizim nesilde kendini beğendirme isteğine dönüştü. Bunun yüzünden hiçbirimiz kendimizi sevemiyoruz. Kimseyi sevemiyoruz."

Otobüs durunca aynı telaşlı hâliyle yürümeye başladı, bir yandan notlarını okuyor bir yandan da kendini beğendirme ve sevememe konuları üzerinde çok durmamaya çalışıyordu. Dikkati dağıldı, çevresindeki insanları düşündü, yüzeysel ilişkilerini ve yapay gülüşlerini... Neyse ki o kendini seviyordu. Kendinin farkındaydı, o kadar kişisel gelişim kitabı okumaları, meditasyonlar boşuna mıydı? Kendine yatırım yapmak böyle bir şeydi. Diğerlerinin vay halindeydi. O herkes gibi değildi, kendinin farkındaydı. Kâğıtlarına bakarak yürürken her gün çıktığı kaldırıma basmak için ayağını kaldırmakta gecikti. Tökezledi, kâğıtları havada uçtu, etrafa savruldu. Kaldırıma bir küfür savurdu. Orada işi neydi? Belirtmek için farklı bir renge boyasalardı ya!.. Hâlbuki baksa görürdü. Bakmadı, algılamadı. O haklıydı, kaldırım suçlu. O kendini beğenmişti, kaldırım beğenmemişti. Kendisinin de herkes olduğunun farkına varmadan telaşla okuluna yürümeye devam etti. O da boş laflaştı biraz.

İkilem

Kübra Kol

Duygusal zayıflık öyle zamansız yerlerde belli ediyor ki kendini, insanın belki de en savunmasız kaldığı an. Belki hiçbir zaman düşünmeyeceğin cümleleri kurarken buluyorsun kendini. Seni istemiyorum diyene neden diye sormak gibi bazen. Aşkın esamesini duymamış birine kalbini açmak gibi. O an tek düşündüğün, bir şeyler yolunda gitsin diye sızlanan içine bir teselli vermek oluyor. Öz saygı, gurur, karakter; hayalini kurduğun o ana çok yaklaştığını hissedip bir de üstüne kaybedeceğim korkusu eklendiğinde bilinmeyen, önemsenmeyen, görünmeyen ve sonra sürekli kendini hatırlatan bir güce dönüşüyor. Bizi neden düşünmedin diye durmadan soru soran, durmadan cevap bekleyen, güneşli bir günde güldürmeyen, yağmurlu bir günde hüznlendirmeyen bir boşluğa iten bir tavırla karşına çıkıyor. Peki duygusal zayıflık bunları sorgulatiyorsa bu denkleme mantık her zaman mutluluk mu getirir? Hangisinin sözü geçmeli aşka? Cevabı kişiye göre değişen bir soru olsa da tek ortak noktası ikisinin de kişiyi tatmin etmeyecek olmasıdır. Duygularının peşinden giden insan cesurdur, ama aynı zamanda bekleyendir de. Hem cesur olup hem de o adımı atmak için yine karşısındakinin hamlesine ihtiyaç duyar. Çaresizliğe yakın o tutkuyu hissettiniz mi? Mantığını dinleyen insan ise kaygısızlığı, mücadelesizliği tercih edendir. Bir nevi duyguların gücünü bilen ve onlara kafa tutmak istemeyendir. Kafa rahatlığını iç sesine tercih edendir. Peki hangi sakin ve uzun bekleyiş, bir sese hasret değildir? Yaşanmamış, yaşanmasına müsaade edilmemiş hangi duygu kendini hatırlatmaktan geri kalmış? İnsan bu ikilemin esiridir yalnızca. Ben duyguların esiriyim, duyguların peşinden gidenim. Bazen uyutmazlar, bazen güldürmezler, bazen çok gülümsetirler, bazen düşündürtürler, bazen acıtırılar, bazen acınacak hale getirirler, bazen yüceltirler, bazen yerin dibine sokarlar, bazen insanım dedirtir, bazen yok olmalıyım diye söylendirirler. Ama hep bir kalbim olduğunu hatırlatırlar. Bugünlerde kendi karmaşasını çözememiş bir insan olarak İsmet Özel'in "Dilce susup bedence konuşulan bir çağda biliyorum kolay anlaşılmayacak." dediği sözle avutuyorum kendimi. Mantık hayat kurtarır gibi dursa da gecenin sonunda kalp her zaman kazanır. Biliyorum, kolay anlaşılmayacak.

Sanat Köşesi

Martinus Christian Wesseltoft Rørbye

Pusulasını Kaybetmiş

Bir Gemi

Kadriye Çiçek

Acaba bize bugün biraz dün mü gerek, yoksa biraz yarın mı gerek?

Dünya çelişkilerle doluydu. Her şey birbirine zıt idi. Ve günler hep aynı. Hepimizin hikâyesi farklıydı aynı gök kubbenin altında; gönlümüz ise apayrı.

İnsanın hiçbir an'ı hiçbir an'ına benzemiyor, birbirine yabancı olan insanlar, en çok ama en çok kendine yabancı olan insanlar, birbirinden dem vurup sitemde bulunuyorlar. Aynı göğün altında birbirinden bihaber yaşayan insanlar birbirini beğenmiyor. Her insan her insandan şikâyetçi. Herkes doğru, herkes iyi. O vakit bunca yalan bunca kötü nereden, kim? Bir girdabın içinde o yana bu yana gidip geliyoruz. Herkes bir şeyler söylüyor, ama sadece söylüyor. Herkes bakıyor, ama sadece bakıyor. Herkes işitiyor, ama sadece işitiyor. Böyle olur mu yaşamak? Neydi ki yaşamak? Sabaha varamayan bir gecede sıkışmış gibi herkes. Köhne tutmuş yürekler, viran viran memleket kurmuş. Zaman ise hâlâ geçmekte. Acı verdikçe sevginin değerini biçen insanlarla dolu dünya. Böyle olur mu yaşamak? Her insanın bir hikâyesi var evet. Ömrümüz boyunca bir şeyler için çabalıyor, bir yerlere yetişmek için koşuşturuyoruz. Her gün yetişmek isteyip ama bir türlü yetişemediklerimiz; kendimizi mükellef kıldıklarımız... Öyle alışmışız ki alışılmışın dışına çıkamıyoruz. Yüreğin açlığı derdini değil de midenin açlığı derdini vuku buluyoruz kendimizde, her bendimizde, hep her daim.

Az önce şöyle bir diyaloga denk geldim:

-Neye gülüyorsun?

-Hiç, öylesine.

-Kağıt toplayan yaşlı adama gülüyorsun. Neden?

-Gülmüyorum... Ne bileyim... Kahkaha atasım geldi, çok komiğime gitti... Neyse gidelim, bundan daha önemli işlerimiz var...

-...

-Ne bakıyorsun ya, haydi gidelim.

-O da bir insan; sen gibi, ben gibi.

-Hayır biz gibi değil, hele ben gibi hiç değil. Neyse ne, bize ne ki, haydi gidelim.

İnsan, en kolay bir insanı mı kandırır, yoksa kendi kendini mi? Acımasızca gülüyor karşısındaki insanın ağlamasına insan. Evet, her insan; bir şeyler için çabılıyor, bir yerlere yetişmek için koşturuyor. Yaşamak için bir şeyler yapıyor. Lakin tüm bunlar arasında kendini yitiriyor. En önemlisi de içindeki insanı, insanlığı...

Yoruluyoruz, üzülüyoruz, kırıyor, kırılıyoruz. Eğer bulabilirsek boş bir vakit; geçiyoruz bir kenara yaşadığımız her şeyi bir bir gözden geçiriyoruz, hayıflanıyoruz, doluyor gözlerimiz. Bu vakit dolduktan sonra her şey yine aynı. Yine her şeyde bir boşvermişlik. Kırıp dökmeyi, bilip bilmeden söylenmeyi, aynı anda hem iyi hem kötü olmayı, bu sayede de yaptığımız iyilikleri kötülöklere çevirmeyi kendimize haslet edinmişiz biz insancıklar. İçimizdeki insan, insanlığı yaşamaktan korkuyor yahut üşeniyor.

Hep böyle bir muamma olarak mı kalacak insan, görmeyecek ve bulmayacak mı, bilmeyecek mi ya Hû?

Bizden öte bir biz daha vardı; benden içeri, benden ötesi, senden içeri, senden ötesi. İşte bunu hiç bilmeyiz, bilmez insanoğlu. Hiç hatırımıza gelmez. Unuttuk. İnsan, tam da ismiyle kaim olmuş; meğirse insan, nisyan demekmiş. Pusulasını kaybetmiş bir gemiymiş.

Zihnimizdeki insan, içimizdeki insanı kapana kısırmış. Bu dünya sensiz de döner diyor içimiz; zihnimiz, bu dünya sensiz dönemez diyor. Ama döner ya Hû! Döner dünya, yaşar insanlar, devam eder hayat... Sensiz. Çünkü insan, acz kelimesinin bir parçasıdır. Bazen ne yaparsak yapalım yetemeyiz. Kaldı ki yaşanacak varsa yaşanacak, engel olamayız.

Öteye gidemediğimiz için, içimizdeki insan, insanlığı süzüyor kurutuncaya dek. Dizginleyebilmeliyiz; hırslarımızı, ihtiraslarımızı, kaygı ve isteklerimizi, derimize ve kalbimizin en ücra köşesine işlenmiş egoyu. Bunların ötesine geçebilmeliyiz belki de. Kuşanmalıyız insanlığı kalbimize. Yoksa büsbütün kaybedecek, kaybolacak ve hüsrana uğrayacağız. Salt geldik, gidiyoruz dememek; geldik, yaptık, ihya ettik ve gidiyoruz demek adına dizginleyebilmeliyiz nefsimizi. Zira geç kalınmışlıklara tabi ömürlerle meşhur bu cihan. Belirsiz bir mekân ve belirsiz bir zamandır bu cihan.

Eğer değiştireceksek, yaşayacaksak bir şeyleri; öncelik, kıyafetlerimizin altına giydiğimiz benliğimiz olmalı. Önce benliğimizi elden geçirmeliyiz. İçimizde belirmeye başlayan ve hızla ilerleyen kuraklığa ayak basmalıyız artık. Bundan mütevellit içimizde yaşadığımız o gurbeti, boğulmak üzere olduğumuz o boşluğu görebiliriz. Alışılmışın dışına belki o zaman çıkılabilir. Gittikçe kötüye benzemeye başladık; önce istemsizce, sonra alışmış olarak ve kendi arzularımızla onların (kötülerin ve kötülüğün) yolundan gitmeye başladık. Oysaki en esas mesele: Kötülerle mücadele ederken onlara benzememektir.

Müflis bir hayduttur bu dünya derler ve bu müflis haydut, kalbimize sızmayı başardı; çaktı gözlerimize perdeyi.

Bu cihan, dünden kalma olumlu ve olumsuz olarak bugün ve yarın imiş. Yetiştığımızce...

Edebiyat Kültür Sanat
raf

iletisim@rafdergi.com

[raf_dergi](https://twitter.com/raf_dergi)

[raf.dergi](https://www.instagram.com/raf.dergi)

rafdergi.com